

§ 545

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Kumpulanmäen tarkistettu asemakaava- ja asemakaavan muuto- sehdotus (nro 12744)

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Hankennumero 0945_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Petri Saarikoski, tiimipäällikkö Kaisa Jama ja liikenneinsinööri Riikka Österlund. Asiantuntijat poistui-
vat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Amanda Pasanen: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le Amanda Pasasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petri Saarikoski, arkkitehti, puhelin: 73544

petri.saarikoski(a)hel.fi

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980

kaisa.jama(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Reetta Kuronen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 27148

reetta.kuronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 kartta,
päiväty 7.12.2021, muutettu 4.10.2022
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 selostus,
päiväty 7.12.2021, muutettu 4.10.2022
- 5 Havainnekuva, 7.12.2021
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7214/7.12.2021) päivitetty 4.10.2022
- 7 Tilastotiedot päivitetty 4.10.2022
- 8 Tehdyt muutokset 4.10.2022

- 9 Vuorovaikutusraportti 7.12.2021, täydennetty 4.10.2022 ja asukastilaisuuden (11.9.2019) muistio ja Luonnonhoitosuunnitelman ja luontokartoituksen alueet
- 10 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 7.12.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 hyväksymistä. Asemakaava koskee 24. kaupunginosan (Kumpula) osaa korttelia 24981 ja asemakaavan muutos koskee 24. kaupunginosan (Kumpula) korttelin 24973 tontteja 5 ja 6 sekä puisto- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 24979–24985).

Lisäksi lautakunta päättää

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Kumpulanmäellä sijaitsevaa Helsingin yliopiston kampusaluetta sekä puisto- ja katualueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden toimintoiltaan monipuolisen asuinalueen rakentamisen Kumpulanmäelle sekä viereisten puistoalueiden kehittämisen.

Tavoitteena on rakentaa Kumpulanmäestä vetovoimainen, kestävä, toimintoiltaan monipuolinen ja elävä kampusalue ja liittää alue osaksi

lähiympäristön kehittyvää ja täydentyvää kaupunkirakennetta. Kumpulanmäen täydennysrakentaminen on omaleimaista ja liittyy materiaaleiltaan alueen historiaan sekä ilmentää kestävästä rakentamisesta. Huolellisesti rinnemaastoon sovitettu uudisrakentaminen muodostaa vetovoimaista kaupunkitilaa ja liittyy toiminnallisesti ja tilallisesti ympäristöönsä.

Alue tukeutuu hyviin joukkoliikenneyhteyksiin, jotka täydentyvät tulevaisuudessa raideliikenteen osalta. Tavoitteena on rakentaa Kustaa Vaasan tien varteen uutta urbaania ja vihreää, katutasossa elävää bulevardikaupunkia.

Kaavaratkaisussa on erityisesti ratkaistu kaupunkirakenteen tiivistäminen ja kaupunkivihreän säilyttäminen, Vallilanlaakson maisematilan vaaliminen, esteettömät kulkuyhteydet ja kortteleiden rakentuminen vaatimaan rinnemaastoon sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien parantaminen.

Ilmastonäkökulma on otettu huomioon kaavaratkaisussa energiatehokkuusvaatimuksilla, viherkatoilla, puurakentamisella, viherkertoimella ja maanvaraisilla pihhoilla.

Alueelle on suunniteltu neljä asuinkorttelia, yksi toimitila- ja asuinkortteli, päiväkotitila, pysäköintitalo, puisto- ja katualuetta.

Uutta asuinkorttelien kerrosalaa on 53 250 km², josta liiketilaa on 1 300 k-m², palveluiden (päiväkotitila) kerrosalaa on 1 500 km² ja toimitilakerrosalaa on 9 500 km², josta liiketilaa 200 k-m² ja yhteiskäyttöistä palvelutilaa 200 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,6. Asukasmäärän lisäys on noin 1 200 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir. nro 7214), jossa korostetaan jalankulkuyhteyttä Kustaa Vaasan tieltä rinteeseen poikki kampukselle.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että raideliikenteeseen tukeutuva kaupunkirakenne tiivistyy, Kumpulanmäki rakentuu toimintoiltaan monipuoliseksi ja eläväksi kampusalueeksi ja jalankulun ja pyöräilyn yhteydet Kustaa Vaasan tieltä sekä Vallilanlaaksosta Kumpulanmäelle paranevat.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista siten, että toteutetaan täydennysrakentamista nykyisen ja tulevan raideliikenteen verkoston solmukohtaan ja edistetään asuntotuotantotavoitteiden ja AM ohjelman toteuttamista sekä lähipalveluiden saata-

vuotta ja työpaikkojen elinvoiman tukemista. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueen historian vanhinta kerrostumaa edustaa Gumtäktin torpan paikka Nylanderipuiston etelärinteellä. Alueen autoituneen itäosan metsärinteellä on terasseja ja kolme mahdollista rakennuksen pohjaa. Kumpulan kartanon entinen leipomo 1800-luvulta on Jyrängöntien varrella. Sotien jälkeen Kumpulanmäelle Kustaa Vaasan tieltä nousevaan rinteeseen rakennettiin 57 Ruotsista lahjoituksena saatua parakkitaloa.

Alue on tällä hetkellä pääosin rakentamaton, metsittynyttä korttelialuetta, puistoa ja katualuetta. Korttelialueella on kallioon louhittu kiihdytinlaboratorio sekä siihen kuuluva maanpäällinen osa, ilmakehän tutkimusta palveleva masto sekä mittauskenttä. Alueeseen kuuluu lisäksi osia Nylanderin puistosta.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1985–2004. Kaavojen mukaan alue on opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevaa korttelialuetta, hallinto- ja tutkimuslaitosten korttelialuetta, puistoa, joukkoliikenteelle varattua katualuetta ja katualuetta.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy ja Senaatti-kiinteistöt omistavat tontit 24973/5 ja 6. Helsingin kaupunki omistaa katu- ja viheralueet. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Kadut ja aukiot	4 milj. euroa
Puistot	0,8 milj. euroa
YHT. n.	5 milj. euroa

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Uusi kerrosala kohdistuu valtaosin yksityisellä maanomistuksen alueelle sekä pieneltä osin kaupungin maalle. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa. Voidaan todeta, että maankäyttökorvaukset ovat suuruusluokaltaan merkittävät.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 22.12.2021 – 3.2.2022

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 14.12.2021 ja lautakunta päätti 14.12.2021 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 9 muistutusta. Ennen nähtävilläoloaika saapui 1 kirje.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat lasipintojen linnusto-vaikutuksiin, metsien (Vaahterametsän), jalopuulehtojen ja puuston säilyttämiseen, luonto- ja maisemavaikutuksiin, luontovaikutusten arvioinnin puutteisiin sekä viheralueiden kaavamerkintöihin;

pienhiukkaspäästöihin ja asumisen terveellisuuteen;

rakentamisen tarpeeseen, rakennusten mittakaavaan ja kulttuurimaisemaan soveltuvuuteen, puurakentamisen ympäristöön sopivuuteen, kerrosalan liialliseen määrään sekä päiväkodin sijaintiin;

suunniteltujen raitioteiden liittymäraiteen toteuttamisen tavoitteisiin ja laatuun Hämeentien ja Kustaa Vaasan tien risteysalueella, raitiotieverkoston vaihdottomiin sujuviin yhteyksiin, autoliikenteen tarpeiden huomioimiseen, kevyen liikenteen siltatarpeisiin Kustaa Vaasan Tien yli, portaikoiden sulana pitoon, viihtyisyyteen, työmaa-aikaisten häiriövaikutusten minimointiin, liikenne- ja liikkumisturvallisuuteen, joukkoliikenteen palvelutasoon ja yhteyksiin Kalasataman palveluihin sekä liikumisen turvallisuuteen;

Kadun nimeen Geologinrinne / Geologbrinken muutosehdotus: Geotie-teilijänrinne / Geovetarbrinken;

ekosysteemipalvelujen tarpeeseen ja ilmastonmuutoksen hillintään sekä

kaavamääräysten ja merkintöjen muutostoiveisiin.

Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat Kustaa Vaasan tien katutilaan ja esitettyyn rakentamistapaan kallioleikkauksen päälle tien varrella.

Nähtävilläolon jälkeen saatiin palautetta liittyen korttelin 24985 tarkempaan viitesuunnitteluun liittyviin kaavamääräysten ja merkintöjen muutostoiveisiin sekä tontin 24979/2 rajatarkistukseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat: huolevesiin liittyviin kaavamääräyksiin ja -merkintöihin, liikenne-, melu- ja tärinäselvitysten perusteisiin (mm. liikennemäärien ennustevuoden 2050 tarkistamiseen, tieliikenteen enimmäisäänitasoihin ja runkomeluun), puustoisien rinteiden eheyteen, metsän ja luonnonkallion säilyttä-

miseen, katutilan vehreän luonteen säilyttämiseen, rakennusten mitta-
kaavaan, polkujen ja valaistuksen vaikutuksiin muinaisjäännösalueella
sekä kulttuuriympäristön vaalimiseen Kustaa Vaasan tien varrella.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Säteilyturvakeskus (STUK)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY)
- Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä (HSL)
- Kaupunginmuseo

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa:

- Helen Sähköverkko Oy
- Museovirasto (Lausunтовastuu siirretty Helsingin kaupunginmuseol-
le)

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta
saaduista muistutuksista, kirjeistä ja viranomaisten lausunnoista sekä
vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet
huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin
julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-
taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu
Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu
asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat,
on kuultu erikseen sähköpostilla ja Teams-palaverissa

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta
asemakaavaselostuksesta liitteineen.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely,
joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petri Saarikoski, arkkitehti, puhelin: 73544
petri.saarikoski(a)hel.fi
Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi
Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi
Reetta Kuronen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 27148
reetta.kuronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 kartta, päivätty 7.12.2021, muutettu 4.10.2022
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 selostus, päivätty 7.12.2021, muutettu 4.10.2022
- 5 Havainnekuva, 7.12.2021
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7214/7.12.2021) päivitetty 4.10.2022
- 7 Tilastotiedot päivitetty 4.10.2022
- 8 Tehdyt muutokset 4.10.2022
- 9 Vuorovaikutusraportti 7.12.2021, täydennetty 4.10.2022 ja asukastilaisuuden (11.9.2019) muistio ja Luonnonhoitosuunnitelman ja luontokartoituksen alueet
- 10 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Muistutukset ja kirje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hakijat	Esitysteksti Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano Liite 8
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa	Esitysteksti Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano Liite 9

Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksi

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 31.1.2022